

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА
НАЦИОНАЛНО ПРОЛЕТНО СЪСТЕЗАНИЕ ПО ФИЗИКА

гр. Хисаря, 16 март 2013 г.

Тема за 9. клас

Задача 1. Куршум – 10 точки

Оловен куршум с маса $m = 2 \text{ g}$ се забива в неподвижен леден блок с температура $T = 0 \text{ }^{\circ}\text{C}$ и преминава през него, стопявайки част от леда. Началната скорост на куршума е $v_0 = 320 \text{ m/s}$, а крайната – $v_1 = 280 \text{ m/s}$.

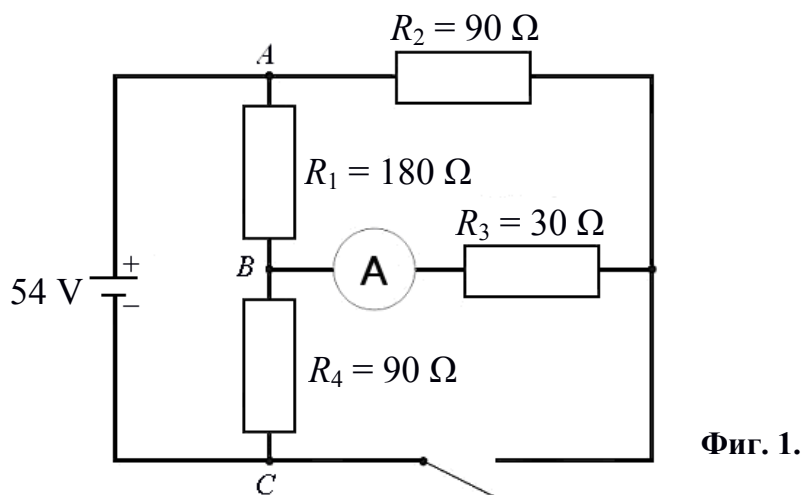
а) Пресметнете промяната на кинетичната енергия на куршума при преминаването му през леда. (2 точки)

б) Пресметнете колко грама лед се е разтопил, приемайки, че блокът остава неподвижен след преминаването на куршума. Специфичната топлина на топене на леда е $\lambda_{\text{л}} = 330 \text{ kJ/kg}$. (2 точки)

в) Куршумът продължава да се движи към стена като температурата T му е неизвестна. Куршумът се забива в стената, разтопява се напълно и крайната му температура е равна на температурата на топене на оловото $T_{\text{рб}}$. Пресметнете неизвестната температура T на летящия куршум, приемайки, че 80% от кинетичната му енергия допринасят за нагряването и разтопяването му. Температурата на топене на оловото е $T_{\text{рб}} = 327 \text{ }^{\circ}\text{C}$, специфичната му топлина на топене – $\lambda_{\text{рб}} = 25,2 \text{ kJ/kg}$, а специфичният му топлинен капацитет – $c_{\text{рб}} = 130 \text{ J/kg.K}$. (4 точки)

г) Каква част от куршума ще се разтопи при същите условия както в подточка в), ако масата му е двойно по-голяма? (2 точки)

Задача 2. Електрическа верига – 10 точки

Амперметърът на *фиг. 1* е идеален. Вътрешното съпротивление на източника се пренебрегва. При *отворен* ключ определете:

а) еквивалентното съпротивление между точките A и B ; (2 точки)

б) напрежението U_{AB} между точките A и B ; (2 точки)

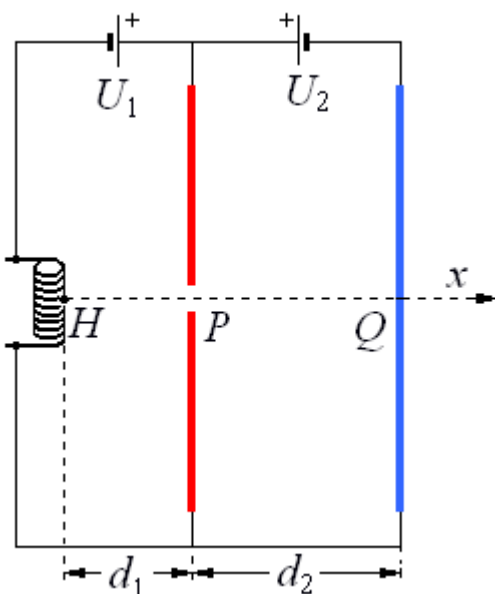
в) тока I_1 през амперметъра. (1 точка)

При *затворен* ключ определете:

г) напрежението върху резистора R_2 . Влияе ли този резистор на напреженията и токовете през останалите резистори? (2 точки)

д) тока I_2 през амперметъра. (3 точки)

Задача 3. Електрони в електростатично поле – 10 точки

Фиг. 2.

Електрони, излизащи от центъра на източник H , навлизат в еднородно електростатично поле по оста x между H и метална плоча P , свързана с източник на напрежение, както е показано на *фиг. 2*. Началната им скорост е пренебрежима.

а) Начертайте две силови линии на полето между източника H и плочата P . Какво е движението на електроните в тази област? (1 точка)

б) Каква е големината на ускорението a_1 на електроните между точка H и точка P , ако напрежението между тях е $U_1 = 1,0 \text{ kV}$, а разстоянието е $d_1 = 5,0 \text{ cm}$? (1 точка)

в) За колко време електроните изминават разстоянието между точка H и точка P ? (1 точка)

През отвор в плочата P електроните навлизат в еднородното електростатично поле между плочите P и Q .

г) Каква е големината на ускорението a_2 на електроните между плоча P и плоча Q , ако напрежението между тях е $U_2 = 1,2 \text{ kV}$, а разстоянието е $d_2 = 8,0 \text{ cm}$? (1 точка)

д) На какво разстояние от точка P се отдалечават електроните? (2 точки)

е) Начертайте количествени графики на зависимостта между времето и общия изминат път и между скоростта и времето на електроните от момента на навлизането им в електростатичното поле между H и P до момента на спирането им. (3 точки)

ж) Какво може да бъде максималното напрежение между точките H и P , така че електроните да не попадат на плочата Q ? (1 точка)

Полезни физични константи

Маса на електрона: $m_e = 9,1 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$

Заряд на електрона: $e = -1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$

Успешно представяне!